

នៅចំពោះមុខការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ មេធាវីការពារក្តីរបស់ មាស មុត

ដាក់ជូន៖ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

ភាសាដើម៖ អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 08-June-2016, 08:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ៖ **សាធារណៈ/Public**

ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖

ហត្ថលេខា៖

សំណើរបស់ មាស មុត សុំអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយរួមចំនួន ១៥ ទំព័រ តបទៅនឹងសារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាភាគីលើបញ្ហាដែលថា តើតាមច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិនៅឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៩ ការវាយប្រហារដោយរដ្ឋ ឬ អង្គការទៅលើកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ អាចជាការវាយប្រហារដែលសំដៅទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល ឬយ៉ាងណា

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវី៖

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

ឆ្លើយ៖

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត៖

ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង

ចៅក្រម Michael BOHLANDER

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

លោក មាស មុត តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ (“មេធាវីការពារក្តី”) តាមរយៈនេះ សុំអនុញ្ញាត ដាក់ចម្លើយរួមចំនួន ១៥ ទំព័រ តបទៅនឹងសារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* លើបញ្ហាថាតើ “តាម ច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ដែលអនុវត្តនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩ ការវាយប្រហារដោយរដ្ឋ ឬ អង្គការទៅលើសមាជិកនៃកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់ *ខ្លួនផ្ទាល់* អាចជាការវាយប្រហារដែលសំដៅ ទៅលើប្រជាជនស៊ីវិល ឬយ៉ាងណា...”¹។ នៅក្នុងជម្រើសផ្សេងទៀត ប្រសិនបើក្រុមមេធាវីការពារក្តី ០០៤ ណាមួយ ជ្រើសរើសមិនឆ្លើយតបទៅនឹងសារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* មេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំឱ្យបន្ថែមចំនួនពាក្យកំណត់សម្រាប់ក្រុមនោះទៅលើចំនួនពាក្យកំណត់ ៣០០០ របស់មេធាវីការពារក្តី ដែលដាក់ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រាប់ចម្លើយរួម។ ដោយសារភាពបន្ទាន់នៃសំណើ សំណើនេះ ត្រូវបានដាក់ជាភាសាអង់គ្លេសសិន ដោយដាក់ភាសាខ្មែរជូនតាមក្រោយភ្លាម នៅពេលដែលការបកប្រែ ត្រូវបានបញ្ចប់។

១. មាត្រា ៥.១ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីអំពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក. ចែងថា ភាគីមានចំនួន ទំព័រកំណត់ ១៥ ទំព័រ សម្រាប់សារណាដែលដាក់នៅចំពោះមុខការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើប អង្កេត លើកលែងតែមានបញ្ហាផ្សេងចេញដោយ អ.វ.ត.ក.។ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ចំនួនដប់ មួយ បានដាក់សារណាអនុលោមតាមសេចក្តីអំពាវនាវឱ្យដាក់សារណា²។ ជាជាងអនុញ្ញាតឱ្យភាគី

¹ សេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណាពីភាគីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ និង *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191 (“សេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណា”) កថាខណ្ឌ ៣។

² សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* នៅក្នុងរឿងក្តី ០០៣ និង ០០៤ – សាស្ត្រាចារ្យ Ben Saul ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/3។ សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* សម្រាប់រឿងក្តី ០០៣ និង ០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/4។ សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/5។ សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាភាគីរបស់សាស្ត្រាចារ្យ Robinson, deGuzman, Jalloh និង Cryer ស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំង នឹងមនុស្សជាតិ (រឿងក្តី ០០៣ និង ០០៤) ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/6។ សារណារបស់ Ido Rosenzweig ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/7។ សារណារបស់បណ្ឌិត Joanna Nicholson ជា *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ដោយមិនគាំទ្រភាគីណាមួយ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/8។ *អ្នកដែល មិនមែនជាភាគី* សម្រាប់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/9។ សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណា [sic] ពីភាគីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ និង *អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី* ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/10។ សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជា ភាគី* ដែលដាក់ដោយបណ្ឌិត Williams និង Grey ឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណារបស់ *អ្នកដែលមិនមែនជា ភាគី* នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា [sic] ឆ្នាំ ២០១៦ D191/11។ សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែន ជាភាគីដាក់ដោយមជ្ឈមណ្ឌលច្បាប់អន្តរជាតិប្រៀបធៀប (the Center for International and Comparative Law) សំណើរបស់ មាស មុត សុំចំនួន ១៥ ទំព័រ ទំព័រ ១ នៃ ៣ សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងសារណារបស់អ្នកមិនមែនជាភាគី

ដាក់ចម្លើយ ដែលមានចំនួន ១៥ ទំព័រ តបទៅនឹងសារណាទាំងនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អន្តរជាតិបានជូនដំណឹងភាគីថា “ចម្លើយរួម [តបទៅនឹងសារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី] មិនត្រូវលើសពី ចំនួន ៣០០០ ពាក្យនោះទេ (រាប់បញ្ចូលទាំងជើងទំព័រ)”³ ។

២. មេធាវីការពារក្តីមិនអាចឆ្លើយតបឱ្យបានពេញលេញទៅនឹងសារណាចំនួន ១១ របស់ អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី ដែលសរុបមានប្រហែលជា ៣៣០០០ ពាក្យ នៅក្នុងសារណាតែមួយដែលមានចំនួន ៣០០០ ពាក្យនោះទេ។ បញ្ហាដែលលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណា គឺ សុគ្រស្នាញ ហើយដំណោះស្រាយត្រឹមត្រូវ គឺសំខាន់ណាស់សម្រាប់រឿងក្តីរបស់លោក មាស មុត។ សហមេធាវីរបស់គាត់ នឹងមិនអាចបំពេញកិច្ចដោយយកចិត្តទុកដាក់បានទេ ប្រសិនបើ ពួកគេមិនបានឆ្លើយតបឱ្យបានពេញលេញទៅនឹងទង្វើករណីរបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី នោះទេ។ ចម្លើយរួមចំនួន ១៥ ទំព័រ គួរតែគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់តបទៅនឹងទង្វើករណីដែលលើកឡើងដោយ អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី ទាំង ១១ នោះ ដោយមិនដាក់បន្ទុកហួសហេតុទៅលើអង្គភាពបកប្រែ ភាសា។ ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញានឹងមិនទទួលបានរងព្យសនកម្មដោយសារសំណើនេះទេ។ ការិយាល័យនេះអាចស្នើសុំចំនួនទំព័របន្ថែម ប្រសិនបើការបន្ថែមនេះជាការចាំបាច់។

៣. ប្រសិនបើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនចង់អនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីដាក់ចម្លើយរួមចំនួន ១៥ ទំព័រ មេធាវីការពារក្តីគួរទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ចំនួនកំណត់ ៣០០០ ពាក្យរបស់ក្រុម មេធាវីការពារក្តី ០០៤ បន្ថែមទៅលើចំនួនពាក្យកំណត់របស់មេធាវីការពារក្តី ប្រសិនបើក្រុម មេធាវីការពារក្តី ០០៤ ណាមួយ មានចេតនាមិនចង់រៀបចំចម្លើយរបស់ខ្លួនផ្ទាល់នោះទេ។ នេះនឹង ជួយដល់សហមេធាវីនៅក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនចំពោះលោក មាស មុត ដោយគ្មានការបន្ថែមបន្ទុកណាមួយទៅលើអង្គភាពបកប្រែភាសា។

សាកលវិទ្យាល័យច្បាប់ Baltimore ស្តីពីនីតិវិធីក្នុងការស្រាវជ្រាវនៃគោលដៅសមាជិកយោធារបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/12។ មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សនៃសាកលវិទ្យាល័យស្តេចស្រី Belfast (Queen’s University Belfast Human Rights Centre) ចម្លើយតបទៅនឹងការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អ.វ.ត.ក. “សេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់ សារណាភាគីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ និង អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី” ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ D191/13។

³ កថាខណ្ឌ ១៣ នៃសេចក្តីអំពាវនាវសុំឱ្យដាក់សារណា។

ការស្រុះស្រួលហេតុនេះ យោងតាមសំអាងហេតុទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងខាងលើ មេធាវីការពារ ក្តីគោរពស្នើសុំការអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ចម្លើយរួមចំនួន ១៥ ទំព័រ តបទៅនឹងសារណាមួយរបស់ **អ្នកដែលមិនមែនជា ភាគី** ឬ ក្នុងជម្រើសផ្សេងទៀត ស្នើសុំឱ្យផ្តល់ឱ្យមេធាវីការពារក្តីនូវពាក្យចំនួន ៣០០០ របស់ក្រុមមេធាវី ការពារក្តី ០០៤ ប្រសិនបើក្រុមណាមួយនៃក្រុមមេធាវីការពារក្តី ០០៤ សម្រេចមិនឆ្លើយតបទៅនឹង **អ្នកដែលមិនមែនជាភាគី**។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកសំណើនេះដោយក្តីគោរព។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦
សហមេធាវីការពារក្តីលោក មាស មុត

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS